

Herman Melville

MOBY DICK

Traducere: G. MECARI

Cuvânt înainte: LAURA-IVONA DUMITRU

Editura Andreas Print

Cuvânt înainte / 5

Capitolul I – Hanul „La jetul de balenă” / 7

Capitolul II – Queequeg / 20

Capitolul III – Capela din New Bedford / 28

Capitolul IV – Un prieten apropiat / 31

Capitolul V – Drumul spre Nantucket / 39

Capitolul VI – Un sejur plin la Nantucket / 45

Capitolul VII – Ramadanul lui Queequeg și ceea ce a urmat / 55

Capitolul VIII – Despre prima mea întâlnire cu „Pequod”, despre „cavaleri” și „scutieri” / 60

Capitolul IX – Ultimele pregătiri ale lui „Pequod” și plecare sa din Nantucket / 68

Capitolul X – În sfârșit, dau ochii cu căpitanul Ahab / 74

Capitolul XI – Moby Dick, cașalotul alb / 81

Capitolul XII – Parâme, noduri marinărești și undița pentru balene / 95

Capitolul XIII – Cum legi o balenă de navă / 103

Capitolul XIV – Calmari, caracatițe, balene și cașaloți / 106

Capitolul XV – Cu bărcile pe mare / 110

Capitolul XVI – Țâșnitura / 122

Capitolul XVII – Calmarul uriaș / 127

Capitolul XVIII – Stubbs vânează un cașalot / 131

Capitolul XIX – Sfârtecarea / 137

Capitolul XX – Tashtego și marele butoi de Heidelberg / 141

Capitolul XXI – Stubbs și Flask vânează o balenă / 147

Capitolul XXII – Marea armadă a pirogilor / 152

Capitolul XXIII – Pe urmele cașaloșilor, dincolo de
Cockatoo / 155

Capitolul XXIV – Întâlnirea cu „*Bouton-de-Rose*“ / 162

Capitolul XXV – Abandonat în valuri / 170

Capitolul XXVI – Queequeg ajunge în sicriu / 174

Capitolul XXVII – „*Pequod*“ întâlnește „*Burlacul*“ / 178

Capitolul XXVIII – Taifunul / 182

Capitolul XXIX – Acul magnetic / 190

Capitolul XXX – Butoiul de salvare / 194

Capitolul XXXI – Întâlnirea cu „*Rachel*“ / 198

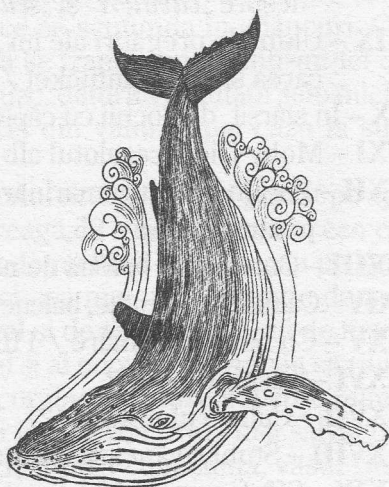
Capitolul XXXII – Întâlnirea cu „*Deliciul*“ / 202

Capitolul XXXIII – Vânătoarea: prima zi / 208

Capitolul XXXIV – Vânătoarea: ziua a doua / 215

Capitolul XXXV – Vânătoarea: ziua a treia / 222

Epilog / 232

Hanul „La jetul de balenă“

Dacă e să îmi spuneți pe numele meu, ei bine aflați că mă numesc Ishmael și eu voi fi pentru voi naratorul unei povestiri în care, deși nu sunt eu protagonistul, Soarta – sau ce-o fi ea – mi-a încredințat și mie un rolșor ce nu poate fi ignorat.

Acum câțiva ani – fără a fi tocmai o premieră în viața mea – aveam nevoie urgent de o slujbă, căci adevărul gol-goluț e că habar nu aveam ce să fac cu viața mea, lipsit de mijloace materiale și fără a avea nici măcar o casă în care să locuiesc. Poate nu deprimat – îmi sunt străine asemenea stări ce-i caracterizează pe aceia cărora li s-a urât cu binele –, dar cu siguranță neliniștit, am hotărât că este cazul să plec din nou pe mare și să văd lumea largă.

Mai făcusem asta, desigur, și aș putea spune că, ori de câte ori ajung într-o asemenea stare de spirit, îmi găsesc de lucru la bordul unei nave. Aș fi în stare de lucruri nebunești, în timp ce merg pe stradă, să mă pomenesc că le dau jos pălăriile oamenilor pe lângă care trec sau chiar să le dau bobârnace în nas.

Nu vă grăbiți să spuneți despre mine că sunt un pic „scrântit“; oricine trăiește într-un oraș de pe coasta oceanului ajunge să urască pământul, privind cu jînd spre apa nemărginită.

De unde oare, dacă nu de aici, au pornit-o pe urmele Leviatanului¹ pirogile² acelor vânători de balene, cunoscuți sub numele de pieile-roșii?

Și de unde, dacă nu chiar din Nantucket, s-a ivit micul și îndrăznețul slup³, purtând, așa cum se spune, special aduși, acei galeți⁴ care, odată aruncați în apă, permiteau stabilirea cu precizie a momentului cel mai potrivit spre a lovi balena cu harponul, din vârful bompresului?⁵

Pe atunci pescuitul de balene era o afacere mare de tot. Grăsimea de balenă era folosită pentru ulei de lampă și toată lumea avea nevoie de lămpi și opaițe pe timpul nopții, uleiul fiind folosit și pentru luminarea străzilor. Sute de vase navigau anual în urmărirea balenelor. Mergeau în toată lumea și, de cele mai multe ori, o călătorie ajungea să dureze ani buni de-a rândul.

Fără îndoială, era o muncă grea și destul de plină de primejdii, dar eu îmi doream din tot sufletul să trec prin asemenea aventuri și, poate asta îmi doream cel mai mult, voi avea ocazia să întâlnesc misteriosul și atotputernicul monstru numit Moby Dick și, gândul la el, recunosc, mi-a fost, nu singurul, ci principalul temei.

Gândul la toate acestea și, pe deasupra, la priveliștea uluitoare a ținutului patagonian, m-a îndemnat să-mi urmez chemarea. Poate că, pentru alții, motivele mele nu le-ar fi fost de-ajuns, dar, în ceea ce mă privește, știu prea bine că nu are rost să pun piedică dorinței nestăpânite care mă împinge, fără

¹ Monstru acvatic din mitologia feniciană. (n.r.)

² Ambarcațiune lungă și îngustă, cu vâsle și cu pânze, făcută dintr-un trunchi de copac scobit. (n.r.)

³ Ambarcațiune cu un catarg. (n.r.)

⁴ Fragment dintr-o rocă șlefuită și rotunjită prin acțiunea mării. (n.r.)

⁵ Primul dintre catargele unei nave cu pânze, plasat la prora. (n.r.)

încetare, spre cele mai îndepărtate locuri, să rătăcesc pe mări
interzise, să pun piciorul pe țărături barbare.

Hotărârea fiind luată, am îndesat vreo două cămăși în vechiul meu sac de voiaj și apoi am pornit-o la drum spre Capul Horn și spre Oceanul Pacific, lăsând în urmă dragul meu Manhattan.

Am ajuns în New Bedford, în decembrie, într-o seară de sâmbătă.

Am fost destul de tare întristat, aflând că micul pachebot care făcea cursa spre Nantucket plecase deja și că, până luni, nu mai aveam nicio posibilitate să ajung pe insulă – și asta în condițiile în care nu cunoșteam pe nimeni în New Bedford care să-mi dea găzduire.

Mai aveam deci de petrecut o noapte, o zi și încă o noapte la New Bedford, înainte de a mă îmbarca, așa că, neavând de ales, am început să caut un loc unde să pot mânca și dormi.

Era o noapte întunecată și cumplit de rece, tocmai bună pentru a descuraja pe oricine și cu atât mai abitir pe mine, ale cărui degete deja înghețate, n-au găsit în buzunare decât câteva amărâte monede de argint.

„Prin urmare, nicio importanță unde te duci, dragul meu Ishmael“, mi-am zis în gând. „Ai grijă numai să te interesezi dinainte de preț și să nu te arăți nici prea mofturos!“

Am început să bat străzile, fără prea mare tragere de inimă, îndreptându-mă spre țarm, acolo unde cu siguranță urma să găsesc cele mai ieftine hanuri, dacă nu cele mai primitoare.

În drum, am trecut pe lângă *„Harpoanele încrucișate“*, un loc ce mi-a părut mult prea scump și parcă prea vesel și, ceva mai încolo, hanul *„Peștele-sabie“*, ce strălucea atât de tare, încât părea că topise cu razele sale zăpada și gheața adunate în fața casei.

Peste tot în jur, un strat de gheață gros de zece degete acoperea asfaltul tare.

Strădutele ce mă călăuzeau spre port erau pustii! Ziduri nesfârșite de întuneric, în care nu reușeai să întrezărești conturul vreunei case.

După un timp, nu prea departe de docuri, în dreptul unui felinar care împrăștia o lumină posomorâtă, un scârțâit lugu-bru, venit de undeva de sus, m-a făcut să ridic ochii. Am vă-zut, legănându-se deasupra unei uși o placă de lemn vopsită în alb ce înfățișa ceva ce aducea oarecum cu jetul de apă arun-cat de o balenă, având scris dedesubt: „*La jetul balenei*“.

Pe o plăcuță de lemn, bălăbănită în vânt, am văzut numele proprietarului, Peter Coffin.¹

Alăturarea de cuvinte „*La jetul balenei*“ și Peter Coffin mi-a părut cam rău prevestitoare, dar adevărul este că nu-mele Coffin este unul des întâlnit în Nantucket, iar Peter se trăgea, bănuiesc, chiar din acest oraș.

Locul era destul de slab luminat și, cel puțin pentru mo-ment, părea a fi destul de liniștit. Biata coșmelie, a cărei firmă care se bălăbănea scârțiind deasupra ușii, spunea ea însăși destule despre mizeria locului, arăta de parcă ar fi fost adusă dintr-un sat inundat.

Casa, din cale-afară de caraghioasă, căzută jalnic într-o rână, părea a fi fost construită într-un colț înghețat de stradă, un loc unde Euroclidon, legendarul vânt al furtunii, era cu siguranță mult mai activ decât pe mare, atunci când zdrun-cina corăbiile din temelii.

Toate acestea m-au convins că dădusem peste un adăpost ieftin, unde puteam servi cea mai grozavă cafea de mazăre uscată și impresia bună, bună pentru monedele mele de-ar-gint, se continua odată ce pătrundeai în han, prin antreul de o formă greu de catalogat, neregulată, scund, dar destul de încăpător, cu lemnăria ce te ducea cu gândul la carcasa unei corăbii scoase din uz.

¹ În traducerea din limba engleză: „sicriu“. (n.r.)

Zidurile erau destul de abundent împodobite cu o mulțime de ciomege și de lănci înfricoșătoare, câteva, asemenea unor ferăstraie, fiind prevăzute cu o mulțime de dinți scânțietori.

Completând panoplia, printre ele se amestecau și câteva harpoane vechi, cât de strâmbe și de ciobite își poate închipui cineva dotat cu o bogată imaginație – mai toate însă având în spate o frumoasă legendă.

Găseai aici lancea, cândva dreaptă, acum îndoită peste măsură, cu care Nathan Swain omorâse cincisprezece balene, de la răsăritul până la asfințitul soarelui; harponul, care astăzi aduce mai degrabă a tirbușon, ce fusese azvârlit în apele Mării Java și purtat în trup, ani de-a rândul, de o balenă ucisă, în cele din urmă, în largul Capului Blanco.

După ce treceai de antreul întunecos, printr-un coridor cu bolta joasă, croit de-a lungul a ceea ce părea să fi fost cândva un cămin cu mai multe vetre, pătrundeai în sala de primire a oaspeților.

O încăpere – credeți sau nu – încă și mai întunecoasă, bârnele masive ce alcătuiau tavanul fiind atât de joase, iar scândurile din podea atât de vechi și de uzate, încât aveai senzația că te găsești pe puntea falsă a cine știe cărei corăbii de demult.

În ungherul cel mai ferit al sălii, ce nu avea nimic în minus, dar nici în plus, față de o cavernă locuită de *Homo sapiens*, ori poate de o numeroasă familie de grizzly, se ținea mândră tare tejgheaua.

O reprezentare grosolană a unui cap de balenă, a cărei asemănare, în funcție de cât rachiul dăduse fiecare pe gât, era mai mult sau mai puțin evidentă, dar, oricât ai fi fost de cusurgiu, trebuia să recunoști că se putea distinge cu precizie uriașa gură arcuită a animalului, prin care ar fi putut trece cu ușurință și o trăsură.

În interior, rânduite oarecum în cerc, se găseau câteva rafturi slinoase, înțesate cu sticle, flacoane și clondire vechi, de toate formele, mărimile și culorile.

Între fâlcile sălbăticiunii mărilor, asemenea unui alt Iona¹ (de altfel, chiar așa i se și spunea), se agita un bătrân, pricăjit, zbârcit tot, oferind marinarilor, pe mulți gologani, moarte și deliriurn trenens².

Am pătruns, deci, în locul acesta, trecând printr-un grup de tineri marinari așezați în jurul unei mese, cercetând sub lumina chioară câteva obiecte de marchetărie³ lucrate la bord.

I-am zis hangiului de ce sunt în orașul lui și că doream o cameră, la care el mi-a răspuns mai întâi că nu avea niciun pat liber, dar, brusc, aducându-și aminte și pocnindu-se ca o dovadă peste frunte, mi-a zis:

– Ia stai, n-ai vrea mata să stai împreună cu un priceput harponier? Hm, ce zici? Dacă vrei să te duci după balene, află că nu ți-ar strica deloc o chestie de-asta.

Am început prin a mă alinta, spunându-i că nu-mi place să dorm cu altcineva în pat și că trebuia să știu ce fel de om era pescarul, ca să mă hotărâsc dacă pot să o fac, dar am început ușor-ușor să tot las de la mine, continuând: ... dacă, într-adevăr, el, hangiul, nu mai avea niciun loc pentru mine... dacă pesca-rul era un tip suportabil... ei, bine, ce să fac, n-avea rost să rătăcesc toată noaptea – și ce noapte! – printr-un oraș pe care nu-l cunoșteam, așa că, în final, am acceptat să împart o pătură cu oricine arăta a om normal.

– Chiar așa, bine zici. Hai, stai jos! Vrei și ceva de haleală? Vine iute!

---

¹ Personaj biblic, care a petrecut trei zile în pântecul unei balene. (n.r.)

² Stare de agitație extremă, proprie intoxicației cu alcool. (n.r.)

³ Procedeu de decorare a obiectelor, prin lipirea pe suprafața lor a unor bucăți de lemn prețios, de fildeș etc. (n.r.)

M-am așezat pe o bancă veche de lemn, scrijelită cu tot felul de semne cioplite adânc cu cuțitul.

Într-un târziu, echivalentul hangiului pentru „vine iute“, vreo patru sau cinci dintre noi am fost chemați pentru masă în camera alăturată.

Acolo era un frig ca la Polul Nord și, în afară de două lumânări de seu, nici urmă de foc.

Cum hangiul ne-a spus cât se poate de clar că nu avea cu ce să încălzească odaia, ne-am grăbit să ne închidem până la gât tunicile marinărești și să ducem la gură, strângând între degetele de mult înghețate, ceștile cu ceai fierbinte. În schimb, o recunosc cinstit, meniul era dintre cele mai bogate și conținea nu doar „tradiționalele“ carne și cartofi, ci și găluște. Sfinte și mare Dumnezeu! Găluște la cină! Unul dintre tinerii mei tovarăși, într-o haină pe cât de largă, pe atât de verde, s-a năpustit asupra bietelor găluște ca un uliu asupra găinilor!

– Băiete, o să-ți pice ca niște ghiulele, îi zise hangiul.

– Nu cumva el e pescarul? am întrebat în șoaptă.

– A, nu! răspunse hangiul, cu un rânjet ce îmi părușe drăcesc. Pescaru' e unu' ceva mai oacheș. Și el nu mănâncă găluște niciodată! Mâncă doar biftecuri, da' și alea nu-i plac decât în sânge.

– La naiba! am făcut eu. Unde-i pescarul ăsta? E cumva aici? Arată-mi-l!

– O să mai treacă ceva pân-o să vină, veni răspunsul.

Începeam, fără să am de fapt un motiv serios, să mă tem de pescarul cel oacheș. Frica puneu ușor-ușor stăpânire pe mine, iar eu nu mă puteam împotrivi. Oricum, de unul singur, căci pe „pescarul cel oacheș“ încă nu-l întâlnisem, am hotărât că, dacă aveam să dormim împreună, el să se dezbrace și să intre în pat înaintea mea.

Odată isprăvită copioasa masă, mica reuniune s-a mutat la bar, loc unde eram ferm decis să-mi petrec restul serii, neștiind ce naiba altceva aș fi putut face.

Și, cu cât mă gândeam mai mult la viitorul meu coleg de cameră, cu atât mă înspăimânta mai tare ideea de a dormi în același pat cu el. Pescar fiind, era firește de așteptat ca straiile și lenjeria intimă a acestui domn să nu fie dintre cele mai fine și, desigur, nici dintre cele mai curate. Numai gândindu-mă la asta și deja începusem să simt mâncărimi pe piele. Unde mai pui și faptul că era destul de târziu și niciun pescar cumsecade nu umblă aiurea pe străzi, ci e la casa lui, gata de culcare. Ce mă făceam, dacă avea să dea buzna peste mine, în miez de noapte, probabil beat criță? Și, Doamne, cine știe din ce magherniță nenorocită se întorcea!

După ce am privit bine în jur și am priceput că n-aveam nicio șansă să petrec singur o noapte omenească – și că tot ce puteam obține era să împart patul cu altcineva – am început a avea îndoieli asupra neliniștii mele și că, în definitiv, nutream față de un biet străin o dușmănie ce nu se baza pe nimic.

„Bine, mi-am zis, o să-l aștept până când se va întoarce. Nu va întârzia, desigur, peste limite rezonabile. Îl voi cerceta cu băgare de seamă și, cine știe, poate chiar vom deveni buni și cuviincioși colegi de dormitor. În definitiv, nu se știe niciodată.“

Era deja aproape de miezul nopții.

Neplăcut pentru mine, care tot făceam și desfăceam planuri fără nicio finalitate, absolut toți ceilalți clienți ai hanului se înapoiaseră, fie singular, fie în grupuri de doi sau de trei, toți, în afara pescarului meu, „mai oacheș“, care continua să nu dea vreun semn de viață.

Am strigat după hangiu:

– Ce fel de om mai e și ăsta? Întotdeauna vine atât de târziu?

Hangiul începu iarăși să chicotească precum Necuratul, întărindu-mi neplăcuta impresie ce avusesem și anterior – că ar ști ceva care scăpa înțelegerii mele și, care lucru, pe el, îl distra de minune.

– Nu, răspunse el, destul de serios de data aceasta. Tipu' e, de fapt, o pasăre de dimineață. Se culcă devreme, se